

KÜRTÖS

XVI. évfolyam 5. szám

Közéleti havilap

2018. május

Ára 0,50 EUR

A háborúk áldozatainak emlékére

Mint minden évben, az idén is emlékezünk azokra, akik a történelem folyamán áldozatul estek az ilyen-olyan okkal kirobbantott háborúkban, területszerzésekben. Nincs olyan hely Európában és a világon, ahol erre, mármint a megemlékezésekre nem volna szükség, ahol ne lettek volna áldozatok. Természetesen minden a megítélés kérdése, hogy milyen szempontból és kik a visszaemlékezők és milyen célzattal.

Számtalan esetben tanúi lehettünk, és ma is gyakorlattá vált, hogy amit az egyik fél pozitívan ítél meg, azt a másik katasztrófaaként éli meg.

Legújabb kori történelmünkben általában az első és a második világháború áldozataira emlékezünk, a mi drága halottainkra is a sírkertekben és emlékműveknél. Természetesen fontos és nem árt emlékezni és emlékeztetni azokra az eseményekre, amelyek ezeket kiváltották, vagy a későbbiek során is nagyban befolyásolták, befolyásolják milliók életét. Ezek a megemlékezéseken sok, ezekkel összefüggő történelmi adatról tettünk már említést. Most is egy olyan történelmi tényről szeretnék említést tenni, amely örök témája életünknek, a világban zajló eseményeknek, és amit természetesen mindenki másként ítél meg, attól függően, mennyire érintett, vagy volt érintett a történelem folyamán.

Akár tipikus példájuk is lehetnének a megítélések kettős mércéjének a napokban zajló események. A független Izrael állam megalapításának 70. évfordulójára emlékeztek Jeruzsálemben. Ugyanezen a napon a palesztinok a katasztrófa napjára emlékeznek, amikor a zsidó állam megalakulásával több százezer palesztinnak kellett elhagynia otthonát. 1947-ben az ENSZ közgyűlése határozatban mondta ki a palesztinai brit mandátum felszámolását, a területnek zsidó és arab részre való felosztását. Ennek alapján Izrael állam megalakulását David Ben Gurion kiáltotta ki 1948. május 14-én, most 70 éve. Hogy ez mit hozott a két nép számára, különösképpen nem kell részletezni. Talán egy mondattal is lehetne véleményezni, hogy azóta is tartó, halálos áldozatokkal és szenvedéssel járó örökös békétlenséget, főleg a zsidó állam kizárólagos öntörvényeinek érvényesítésével, a vezető nyugati hatalmak szemet hunyó magatartásával és segítségével és a jogtiprás példamutatásával. Miközben az egyik fél jogait elismerjük, nem hunyhatunk szemet a másik félnek okozott jogtalanság felett.

Izrael megalakulásának 70. évfordulója alkalmából Lubica Laššáková, Szlovákia kulturális minisztere Jeruzsálemben a zsolnai születésű Magdaléna Robinsonová fényképeiből összeállított kiállítást nyitott meg „Izrael - befalazott fényképek” címmel. A cím arra utal, hogy ezek a fényképek egy téglafal mögé befalazva vészelték át az 1968 - 1990 közötti időszakot. Az összeállított anyag a szerző benyomásait örökíti meg a 2. világháború idejéből.

Mi is mindnyájan emlékezzünk a mi halottainkra, az áldozatokra, a hősekre, ápoljuk emléküket, és mindent tegyünk meg azért, hogy áldozatuk ne legyen hiábavaló. Okuljunk belőle, és életvitelünket ehhez igazítsuk.

Balogh Gábor

„Azt gondolom, hogy minél inkább érett egy nemzet, annál kevésbé hangsúlyozza saját nagyságát, megvárja, hogy ezt mások mondják, ha akarják. Azt gondolom, nem kell hivalkodni. Nem azon múlik egy nemzet nagysága, hogy mit állít önmagáról, jobb, ha mások állítanak róla jót”

Romsics Ignác

Wass Albert

GYERTYALÁNG

Emlékszobor. Aranyló nevek rajta:
mögöttük izzó, vérpíros csaták,
mögöttük sajtó, megtört életek:
síró gyermekek és síró anyák...

Emlékszobor... ennyi maradt csupán
belőlük, és a tűzből, mely vezette
a milliókat messze golgotákra,
és feszítette millió keresztre.

Sok régi ház hiába várja őket,
s fehér csöndjével sok fehér falu...
üzenetet nem hoz többé felőlük
fehér felhők közt a vándordaru.

.....
Az emlékezés gyertyalángja mellett
felsorakozik óriási sorba
határon innen és határon túlról
az elesettek emlék-légiója.

Sok sápadt arc. Óh Istenem, szívünkben
de messze volt a mit sem érzés vágya...
piros rózsákat mentek megcsodálni
s megérkeztek a bíboros halálba.

Ki hinné el, hogy minden név mögött
tervek izzottak és célok lobogtak,
s hogy álmódzva, mint megannyian,
vérük titkának hordozói voltak?

Küzdtek, lemondtak, aztán újra küzdtek,
vágytak, csalódtak és megint reméltek...
Ki hinné el, hogy életük rögn
ők is csak ilyen torz meséket éltek?

....
Testvér, ki alszol ismeretlen sírban,
s megbékélt arcod nem láttam soha:
álmodd tovább az elnémultak álmát,
csöndes Testvérem: halott katona.

Emlékszobor. Aranyló nevek rajta,
nevek mögött egy hallgatag világ...
Ennyi sírra hogy virágot hintsek,
határon innen nem terem virág.

Határon túl kéne virágért menni...
ha már virágot hozni nem lehet,
ismeretlen, hontalan Halottak:
nektek adom e csöndes rímeket.

Nyertes Interreg pályázat hazai részvétellel

Április 23-án Balassagyarmaton sajtótájékoztatóra került sor, amelyen a projektben résztvevő partnerek: Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület (Vezető kedvezményezett - HU), Vanyarc Községi Önkormányzat (HU), Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány (HU), Slovenské národné múzeum (SK), Komunikačné centrum Detva, n.o. (SK), Obec Hrušov (SK) bemutatták nyertes Interreg pályázatukat, melynek címe: Palócföld - Hont - Podpoľanie: Közös hagyományörző tematikus út kialakítása és látogatóbarát fejlesztése. A projekt megvalósítási időszaka idén január elsejétől jövő év december 31-ig tart, melynek elnyert össztámogatása több mint egymillió 300 ezer euró.

A fentebb említettek közös pályázatot nyújtottak be a térség kulturális hagyományainak és természeti értékeinek jobb kihasználása, új és meglévő attrakciók, tematikus utak fejlesztése és összekapcsolása, fenntartható, családbarát turisztikai termékcsoport létrehozása, az ehhez szükséges szervezeti rendszer fejlesztése céljából. A projekt megvalósítása során új funkciókat biztosító beruházásokat hajthatnak végre, teljessé válhat a terület értékeinek feltárása, melynek alapján közös kulturális tematikus utat lehet létrehozni. A szlovákiai oldalról pályázók a következő célokra kívánják forrásaikat felhasználni.

A Szlovák Nemzeti Múzeum (272 ezer euró) az alsósztrigovai Madách-kastély parkjának felújítását, ezen belül a parkon túli részen kulturális-társasági jellegű zóna és egy rekreációs-sportolási zóna kialakítását tervezi. Továbbá a Madách-síremlék felújítását, de felújítják az emlékműhöz vezető járdát is.

A Detva Kommunikációs Központ, n.o. (295 ezer euró) a Podpoľanie régió kulturális örökségének megőrzését célozza meg, ezen belül az idegenforgalmi kínálat vonzóvá tételét.

Hrušov községben (70 ezer euró) a Honti Parádé látogatottságának növelésére szolgáló marketingelemek kerülnek megvalósításra, egyes helyszínein kisebb felújítási munkákat végeznek el. A helyi tradíciókat egy könyvbe foglalva kívánják megjeleníteni.

Balogh Gábor

Helyreigazítás

Áprilisi számunkban több írásunkban is foglalkoztunk a március 15-i ünnepségekkel. Sajnálatos módon az ipolybalogi tudósításból kimaradt a két főszervező, így a Csemadok alapszervezete és az MKP helyi szervezete, amely a délutáni színházi előadást is megszervezte Súth Ákos, a szervezet elnökének hathatós közreműködésével. Az érintettektől szíves elnézést kérünk.

szerk.

Az I. világháborús emlékmű és környezetének renoválása Ipolyszécsénykén

Az Ipolyszécsényke község tulajdonában lévő kastély parkjában található I. és II. világháborús emléktábla, valamint környezetének felújítására került sor 2017 novemberétől 2018. március végéig a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. anyagi támogatásának köszönhetően. A felújítás 2017 végén tereprendezéssel kezdődött el. A beszerzések, felújítási munkálatok 2018. március

végéig mentek végbe, ahol többek között díszujákat ültettek ki, járdákat térkövezték újra, szökőkutat alakítottak át, útjavítások mentek végbe, és emléktáblát renováltak. Új dísznövények és a köztük lévő sóderkövek segítségével igyekeztek igényesebb környezet kialakítani. A község lakossága a CSEMADOK alapszervezete közreműködésével önkéntes munkával alakította át az emléktábla környékét. Az emlékmű felújított környezete méltóképpen emlékezik meg a helyi hősokról, ami által a fiatalabb generációk is további évtizedekig visszatekinthetnek elődeik teteteire, áldozataira.

A felújított emlékmű előtt az első megemlékezés május 4-én valósult meg, ahol Deák József polgármester mondta el emlékbeszédét, majd rövid kultúrális-műsor után a helyi önkormányzat és a Csemadok képviselői elhelyezték a kegyelet koszorúját, és gyertyát gyújtottak a hősi halottak emléke előtt.

A megemlékezés után a helyi Angolparkban meggyújtották a hagyományos tábortűzet május 8-a emlékére, amely mellett kötetlen szórakozásra került sor. Frissítőkről az önkormányzat gondoskodott.

Deák József

Újabb két híd épül az Ipolyon

Az első két híd átadását követően az volt a fő célunk, hogy folytassuk a Molnár Katalin által indított munkát, és megvalósítsuk Kati nagy álmát, hogy újabb hidak épüljenek az Ipolyon. Bízunk benne, hogy nem kell újabb 8 évet várni ahhoz, hogy a szemközti településeket sikerrel kössük össze. Sajnos a gyakorlat azt igazolja, hogy Ipoly-hídat építeni bizony nem könnyű feladat, és sok-sok küzdelem, „hangyamunka” szükségeltetik - hittel és kitartással, sokszor csalódással kövezett út vezet a hídhoz.

A napokban kaptuk a jó hírt, hogy a sokéves előkészítő munkát követően a Szlovákia-Magyarország INTERREG V-A Program további két híd megépülését is támogatja. A várva várt sikert munkaértekezletek, megbeszélések, javaslatok, tanulmányok sora előzte meg, Bussán, majd 2013-ban és 2015-ben Ipolyvarbón rendeztünk ún. „Híd vásárt”, hogy a kultúra, a hagyományok által szimbolikusan összekössük a két partot. 2016-ban, amikor már tudtuk, hogy nyílnak az újabb pályázati lehetőségek, felgyorsultak az események. Magyarország Kormánya 3 híd építési tervének kidolgozásával bízta meg a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.-t és elindult a Kóvár-Újkóvár, Ipolyvarbó-Órhalom és Ipolyhídvég-Drégelypalánk közötti Ipoly-híd tervezése.

Az első pályázati körben magyarországi partnereink vezetésével készült el a projekt, amely Ipolyvarbó térségében célozta meg a hídépítést. Fagyas Marcel polgármester az önkormányzat nevében nagy erővel támogatta a kezdeményezést, a falu pénzt és fáradságot nem kímélve több tanácskozásnak biztosított helyszínt, illetve számtalan alkalommal kapcsolódott be a szakmai megbeszélésekbe. Nagy reményekkel vártuk az ered-

ményeket, de sajnos a pályázat nem járt sikerrel, ami számunkra nagy csalódást jelentett. Mindennek ellenére folytatód- tak az előkészítő munkák, és vártuk a további lehetőségeket, ami 2017-ben nyílt meg számunkra. Úgy döntöttünk, hogy kezünkbe vesszük az irányítást, és az ügynökség magára vállalja a projekt vezető partneri szerepét. Ezalatt az idő alatt nagy erővel folyt az Ipolyhídvég-Drégelypalánk közötti híd tervezése és pályázati előkészítése is. Az érintett települések vezetése szintén aktívan kapcsolódott be a munkába, és a híd megépítése bekerült Magyarország és Szlovákia prioritásai közé. Mivel ugyan- azon pályázati felhívásban két híd megépítését célzó pályázat is készült, kissé érzékeny helyzetbe kerültünk. Semmiképp sem nem szeretnénk volna, ha a két elképzelés konkurenciaként szerepel, sokkal inkább az volt a célunk, hogy ugyanúgy, mint az előzőekben, a hidak építése párhuzamosan, a térség fejlődését támogatva valósul meg. A pályázati fel- hívás feltételeinek megfelelően a két beruházás egy-egy ún. „TAPE” - határon útnyúló területi foglalkoztatási akcióterv része lett, ahol mint kiegészítő projektek munkahelyteremtő, illetve vállalkozásfej- lesztő tevékenységek valósulnak meg. Számunkra mindkét híd megépülése egyaránt fontos, ezért részt vállaltunk az Ipolyhídvég-Drégelypalánk pályázatban is, ahol a szlovákiai koordinátor munká- ját biztosítjuk. Abból kifolyólag, hogy Besztercebánya megye (BBSK) jelenleg nem pályázhat, mint az előző hidak esetében, ezt a feladatot egy-egy együtt- működési szerződés alapján a két érintett önkormányzat vállalja. Mivel a falvak költségvetése nem teszi lehetővé ilyen nagy léptékű beruházások önrészesének biztosítását, valamint a pályázat előfinan- szírozását, a megegyezés alapján ezt a megye biztosítja.

Ezúton szeretnénk köszönetet mon- dani mindazoknak, akik segítettek mun- kánkat, idejüket, energiájukat, tudásukat adták, támogattak és bíztak bennünk, hogy közelebb kerülhessünk ahhoz, hogy az Ipoly partjait két újabb híd kösse össze.

Nagyra értékeljük Ipolyvarbó pol- gármestere, Fagyas Marcel, az önkor- mányzat és a falu lakosságának kitartó munkáját, hogy hosszú éveken át hittek a sikerben. Ugyanúgy köszönet illeti Ipoly- hídvég vezetését, akik bár kicsit később csatlakoztak, de annál nagyobb lendület- tel vették ki részüket a munkából.

Hálások vagyunk a BBSK pozitív hozzáállásáért, elsősorban Csúsz Péter- nek mint megyei képviselőnek és jelenleg mint a déli járások megyei biztosának, aki kezdetektől fogva segítette és a megyei közgyűlés előtt is képviselte elképzeléseinket. Nagyra értékeljük a megyei képviselőket, főleg MUDr. Ondrej Kollár és MUDr. Mirko Trojčák támo- gatását. Hálával tartozunk a megye szak- embereinek, akik folyamatosan szakmai segítséget nyújtottak. A projektek sike- réhez nagyban hozzájárultak az SK-HU

INTERREG V-A Program Szakmai Titkárságának és a kassai Infopont munkatársai. Köszönetet mondunk a támogatásért a Szlovák Köztársaság Közlekedési Minisztériuma, valamint Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Mi- nisztériuma (a program szlovákiai irányító hatósága) pozitív hozzáállásáért, továbbá Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériumának és Pozsonyi Nagykövetségének. Hála és köszönet mindazoknak, akiknek neve esetleg ki- maradt a felsorolásból, de az évek alatt olyan sok jóakaratú ember segített min- ket, hogy szinte lehetetlen mindenkit feltüntetni, de bízunk benne, hogy to- vábbra is számíthatunk rájuk.

A sikeres pályázat csak a kezdet - újabb feladatok várnak ránk. A közel- jövőben ki kell dolgoznunk az egyes pro- jektek részleteit, és elengedhetetlenül fontos a hídépítésre vonatkozó engedé- lyek biztosítása is. Bízunk benne, hogy a közeljövőben további pozitív előre- lépésről tájékoztathatjuk majd a Kürtös olvasóit.

Lőrincz Mária
Középső-Ipoly Mente Regionális
Fejlesztési Ügynökség

Elhunyt Bauer Győző

Lapzártakor kaptuk a hírt, hogy életének 76. évében meghalt Bauer Győző orvos, gyógyszerkutató, tudós és diplomata, a Csemadok korábbi elnöke, aki 1991-1996 között állt Szövetségünk élén. Nekrológunkat következő, júniusi számunkban közöljük.

Tisztelet emlékének.

Elhunyt Pogány Erzsébet

Életének 59. évében, hosszan tartó súlyos betegség után elhunyt Pogány Erzsébet, a felvidéki magyarság ismert és megbecsült személyisége.

Pogány Erzsébet Somorján született, felsőfokú közgazdasági végzettséget szerzett 1987-ben. Mérnöki oklevele mellé 2017-ben kiérdemelte a doktori címet is. A rend-

szerváltás után azonnal bekapcsolódott a társadalmi folyamatokba itthon és Magyarországon egyaránt. 2001 decemberétől a Szövetség a Közös Célokért (SZAKC) igazgatójaként dolgozott. Mind politikai, mind társadalmi téren bekapcsolódott a közéletbe, nem volt olyan terület, ahol maradandót ne alkotott volna.

Közéleti tevékenysége elismeréseként 2010-ben Teleki Pál-éremmel, 2014-ben az Esterházy Emlékéremmel, 2015-ben a Magyar Érdemrend tisztikeresztjével és a Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Díjjal, 2016-ban az Ex Libris Díjjal tüntették ki.

Nyugodjon békében.

A szerkesztőség

Beszélgetés a térségi márkák bevezetéséről

A Libertate Polgári Társulás szervezésében 2018. április 18-án Nagycsalomján került sor a „Termék és szolgáltatás-együttműködési lehetőségek a régióban” címmel tartott előadásra. Elsősorban kis- és középvállalkozókat, östermelőket

vártak a térségi márkák bevezetésével kapcsolatos beszélgetésre. Kár, hogy a meghívottak közül csak kevesen érdeklődtek az előadás iránt, amely a helyi termelők együttműködésének és erősödésének fontosságát állította a figyelem középpontjába.

-bg-

A BALASSI BÁLINT MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

Történelmi vetélkedő és körút „nagyjaink nyomában”

A Balassi Bálint Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola történelmi vetélkedőt hirdetett meg fennállásának 60. évfordulója alkalmából. Április 19-én hét csapat mérte össze történelmi tudását a helyi kultúrházban, melynek témája a magyar őstörténet és az Árpád-házi királyok uralkodása volt. A csapatok nagy része Magyarországról érkezett. Alsónyék-Bátaszék csapata, Zsombó két csapattal érkezett, Nyékvárkony, Nyékládháza, Magyaránador és Ipolynyék csapata vetélkedett egymással. Az itthoni csapatot Gyurász Ágnes, Mics Lili és Híves Csongor képviselte. A háromtagú csapatok a hét magyar törzs nevét húzták, és aszerint foglaltak helyet a már megkészített asztaloknál. A vetélkedő öt fordulóból állt, melyben történelmi teszt, rejtvények, képkirakó és különféle játékos feladatok voltak. A végeredmény kihirdetése után Ipolynyék csapata bizonyult a legjobbnak, őket követte a második helyen Zsombó csapata, harmadik helyen Nyékládháza csapata vég-

zett. Ezt követően a helyi alapiskola étkezdéjében finom ebéd fogadta a versenyzőket. Ebéd után egy körutal kedveskedtek az ipolynyékiek a vendégeknek. Egy ötvenfős autóbusszal Kékkő felé indultak, hogy ismereteiket gazdagítva, híres reneszánsz költőnk, Balassi Bálint helyi vonatkozásait jobban elmélyítsék. A közel egyórás várlátogatás után megkoszorúzták költőnk domborművét. Az út további állomása Alsósztrégova volt, ahol megtekintették Madách Imre szülőfaluját és benne a méltán híres Madách-kastélyt. A szépen felújított kastélyban a diákok megismerkedtek az író életével, és ízelítőt kaptak legnagyobb művéből, Az ember tragédiájából. Itt sem maradt el az író szobrának megkoszorúzása. Az utolsó állomás célpontja Szklabonya volt. A Mikszáth Kálmán-emlékházban az idegenvezető nagyon érdekes élettörténettel kápráztatta el a hallgatóságot. A magyarországi diákok fejet hajtva adták tiszteletüket, és helyezték el koszorújukat Mikszáth szobra előtt. Hazaérkezés után egy finom és kiadós vacsora várta az elfáradt csapatot a Nimród vendéglőben. Az est zárásaként a Kobold együttes koncertje szórakoztatta a diáksereget a helyi kultúrházban.

Molnár Tamás

60 ÉVES AZ IPOLYNYÉKI ALAPISKOLA

Egy iskola életében az évfordulók olyan mérföldkövek, amelyeknél lehetőségünk van megállni egy pillanatra, visszapillantani az eltelt évtizedekre. Az április 20-án tartott ünnepség is ilyen alkalom volt, amikor iskolánk 60 éves történetét ünnepeltük. Nehéz, de talán annál szebb múltra tekinthet vissza ez az iskola. 60 év! Mennyi-mennyi munka, öröm, harc, türelem, remény, szenvedés, siker, csalódás, élmény, kitartás, álom van az elmúlt időszak mögött. S milyen háttérrel szolgáltattak ezek az évek? Nehéz egy kort távlat nélkül értékelni, megítélni. Egy biztos, egy település életében fontos, hogy legyen egy, a felnövő generációt okító, nevelő intézmény, ahol meg lehet tanulni írni, olvasni, számolni, tantárgyakon keresztül megismerni a világot, megtanulni közösségben élni, miközben a gyerekek találkozhatnak másokkal és önmagukkal. Kell egy biztos pont, ahonnan elindulhatnak, és ahová gondolatban mindig visszatérhetnek.

Az ünnepség nyitóprogramja a vendégek gyülekezése és üdvözlése volt az alapiskola épületében, amit hálaadó szentmise követett az ipolynyéki római katolikus templomban. A szentmise után a helyi kultúrház adott helyet a méltó megemlékezésnek, ahol kicsi és nagy egyaránt mindent beleadott, hogy szebbé tegye ezt a napot. Az iskola diákjai bevezető műsoroszámmuként „a biztos pontot”, a 60. évfordulóját ünneplő iskolát köszöntötték rövid verscsokrokkal.

Az egybegyűlteket iskolánk igazgatónője, Gyurász Szilvia üdvözlölte, a házigazda őszinte örömeivel köszönte meg, hogy elfogadták a meghívást a falu elöljárói, az egyházak képviselői, a testvérközségek képviselői, a nyugalmazott igazgatók, pedagógusok, alkalmazottak, a környékbeli iskolák igazgatói, a volt és a jelenlegi szülői szövetség elnökei és tagjai. Öt követően a 2., 3., 4. osztály táncos lábú diákjainak zenés, táncos összeállításából kiderült, hogyan kell az új generációs gyereksereget nevelni.

Községünk polgármestere, Hrubík Béla köszöntőjében kitért a honszeretetre, a szülőföldön való megmaradásra, valamint az anyanyelvünk megtartására. Szónoklata után a felső tagozatosok előadásában elhangzott Gyulai István dalszerző Örökségünk című dala. A tanulók ezzel a dallal adtak hangot annak, mennyire fontos számukra az anyanyelv, mennyire fontos számukra az, hogy anyanyelvükön tanulhatnak.

Műsorszámuk után Pathó Marianna, a Nemzetpolitikai Államtitkárság Felvidékért felelős osztályvezetőjének ünnepi beszédét hallhattuk.

Kultúrműsorunk további részében helyet kapott egy csodálatos mese zenével és sok-sok játékkal. Kis diákjaink Deák Urbán Zsuzsa tanító néni betanításának köszönhetően Benedek Elek: Világszép nádszál királykisasszony meséjét mutatták be, mely rámutatott az emberi szeretetre, őrzött ismereteket az igazságról, de volt benne megkristályosító törekvés, és mint valamennyi népmese, úgy ez is, a követendő példát mutatta az embereknek.

Őket Kun Ferencz, a Rákóczi Szövetség kurátorának ünnepi beszéde követte. Beszédében a magyar nyelv és kultúra iránti hűség fontosságát emelte az első helyre. Emellett a személyes hangvételű beszédében szólt az anyanyelvű oktatás fontos-

ságáról, a táj, a palóc közeg meghatározó szerepéről. Kiss Beáta, a Magyar Közösség Pártja alelnöke köszöntőjében a magyar iskolák feladatát hangsúlyozta. Kifejtette, fontos, hogy ezek az iskolák ne csak ismereteket adjanak át, többletként a nemzet megtartásán is dolgozzanak. Az ünnepi beszédek után iskolánk legszebb hangú énekesei léptek színpadra, akik népdalaikkal szórakoztatták a tisztelt közönséget.

A népdalcsozor után sor került az emléklapok átadására. Emléklapok kíséretében a polgármester és az igazgatónő köszönetét fejezte ki a határon túli magyarság szolgálatában álló Rákóczi Szövetségnek a határon túli magyarság sokoldalú támogatásáért, illetve emléklapok formájában fejezték ki hálájukat a Bethlen Gábor Alapnak, amely meghívások pályázati felhívásaival támogatja azon kiemelt nemzeti jelentőségű szervezeteket, intézményeket, illetve programokat, amelyek nagy hangsúlyt fektetnek a határon túli magyarság önazonosságának megőrzésére. Ez a nonprofit gazdasági társaság anyagi támogatásával nagyban hozzájárult ahhoz, hogy iskolánk méltón ünnepelhesse évfordulóját.

Sokoldalú, az iskoláért és a diákokért végzett tevékenységéért az iskola vezetősége, valamint nevelőtestülete hálás köszönetét fejezte ki Deák Urbán Zsuzsa és Nagy Teréz pedagógusoknak is. Az emléklapok kiosztása után mély tisztelettel emlékeztünk meg a már eltávozott pedagógusokról, azokról a tanárokról, akiknek tiszteletet és tekintélyt parancsoló alakját a szívünkben hordozzuk, szeretetüket most is érezzük, akik legendás egyéniségei maradtak és maradnak továbbra is iskolánknak.

Az ünnepi műsort iskolánk pedagógusgárdájának dala zárta.

Ezután a vendégek a kultúrház folyosóján megtekintették az elmúlt 60 évről készített fotókiállítást, az állófogadás után pedig baráti beszélgetésekre került sor, mely során felelevenítették régi közös emlékeiket, az iskola múltját. Az ünnepi programot a retro discón kötetlen szórakozással zártuk.

CS.B.

Fegyveres fegyvernekis - interjú Zolcer Gáborral

Az ipolysági Fegyverneki Ferenc Közös Igazgatású Katolikus Iskola végzős diákja, Zolcer Gábor egy nem szokványos sportágban, a sportlövészetben ér el kimagasló országos és nemzetközi sikereket. Emellett nagyon sokoldalú, ezt bizonyítják kitűnő tanulmányi, szavaló- és sportversenyeken elért eredményei is. Iskolánk diákságának oszlopos tagja ő - egy mindig vidám, jó humorú, sziporkázó személyiségű fiatalember, akit érdemes közelebbről is megismernünk.

- Mikor indultál el sportlövészpályád? Mesélnél a kezdetekről?

- Az ipolybalogi iskolában néhány barátommal kezdtem járni lövész körre. Valahogy vonzott ez a sportág, a fegyverek és a lövészet igazán fiúsnak, férfiasnak tűnt. Ekkor hetedikesei voltunk. Még ebben az évben kijutottunk az iskolából egy országos versenyre, ahol néhányunkra felfigyelt egy úr, bizonyos Miroslav Zeman, aki a verseny után odajött hozzám és felajánlotta, hogy engem - és mint később megtudtam, még 2-3 hozzám hasonló korú lövést - kivisz egy németországi nemzetközi versenyre. Úgy gondoltam, hogy ilyen ajánlatot el kell fogadni, mert lehet, hogy csak egyszer jön az életben... A verseny rendben le is zajlott (különösebb eredmény nélkül), de mire hazajöttünk, Zeman úr felhívta édesapám figyelmét a közelünkben működő Alsóféhércúti (Pribelec) Sportlövész Klubra, mely a Szlovákiai Sportlövész Szövetség tagja. Pavel Tomaškin, a klub vezetője fel is vett, máig ő az edzőm.

- Milyen volt a beilleszkedés? Voltak nehézségek, melyekkel meg kellett küzdened?

- Hát talán mondanom sem kell, hogy legnagyobb problémát a szlovák nyelv jelentette. Mindössze annyit tudtam szlovákul, hogy igen, nem és hogy nem tudok szlovákul. Édesapámmal jártam eleinte, és bizony az edzőmmel csak úgy tudtam kommunikálni, hogy apu tolmácsolott. Ennek a nyelvi akadálnak a leküzdése után aztán minden rendeződött. A klubban mindenki nagyon rendes volt velem, soha nem volt problémám amiatt, hogy magyar vagyok.

- Gondolom, számos versenyen indultál már, hisz jó néhány év eltelt közben. Vannak olyan versenyek, melyeket kiemelnél a többi közül? Melyek voltak legnagyobb sikereid?

- Legjobb egyéni eredményemnek a négy évvel ezelőtti szlovákiai 2. helyet érzem, bár egy kicsit bosszankodom is, ha visszatekintek rá, hiszen mindössze egy pont választott el az első helyezéstől. Az elérhető maximum 400 pontból 387-et értem el - lőttem egy 8 pontosat (ennek nem kellett volna lenni), 11 db 9 pontosat - a többi 28 lövésem 10 pontos volt. Ezen kívül egyéniben szlovákiai 3. helyezést is voltam, csapatversenyben pedig két éve országos 2. helyezést értünk el. Csapatban (mely 3 tagú) a legjobb eredményünk a szlovákiai 1. hely volt, egy nemzetközi versenyen, Nyitrán pedig harmadikok lettünk. Ugyancsak egy nyitrai nemzetközi versenyen sikerült elérni eddigi legjobb eredményemet junior kategóriában, ahol 60 lövésből 42 tízes kört és 18 kilences kört lőttem.

- Külföldre is kijut a csapat?

- Igen, négyszer voltunk Németországban, háromszor Ausztriában. A legtávolabbi versenyünk pedig egészen a holland határnál volt. Egyénileg nagyon nehéz kijutni, mert vannak a szövetségnek olyan favoritjai, akiket kihordanak - mondanám

a „top 10” - és bárkinek kintről nagyon nehéz bejutni ebbe a körbe.

- Mesélj egy kicsit magáról a versenyről. Milyen fegyvert használtok milyen célra, teremben vagy szabadtéren folyik a verseny stb. Mondj néhány konkrét adatot!

- Légpuskát használok, junior kategóriában versenyzek. Többféle verseny létezik, többféle testhelyzetben lövünk - van álló, fekvő és térdelő helyzet, de olyan kombinált verseny is van, ahol mind a három testhelyzet váltja egymást 40-40 lövésenként. Létezik terepverseny is, ahol 2,5 km-t futunk, majd lövünk, és a végén még tájékozódási futás van iránytűvel. A cél általában célkörös papír, mely 10 m távolságra van a lövéstől. Érdekesképpen megemlíteném, hogy a középső fekete 10 pontos kör átmérője mindössze 0,5 mm. Általában teremben gyakorlunk, és a versenyek is ott vannak, de léteznek szabadtéri versenyek is. Olyankor kisebb puskával lövünk 50 m-re. Ez azért nehéz, mert bármilyen időjárási viszonyok közt versenyezni kell - eshet az eső vagy fújhat a szél, akkor is.

- Lassan véget érnek középiskolai tanulmányaid. Hogyan tovább, Gábor? Merre veszed az irányt?

- Pozsonyba készülök, gyógytornász szeretnék lenni, a Szlovák Egészségügyi Egyetemen folytatnám tanulmányaimat. Természetesen nem hagynám abba a lövészetet sem, hisz már része az életemnek. Pozsonyban is vannak sportlövész klubok, valamelyikbe átigazolok majd. Merészebb terveim között szerepel az Európa-bajnokságra való kijutás, tehát kvalifikálni szeretnék rá.

- Mögötted áll egy igen szép és sikeres múlt, előtted pedig egy ígéretes jövő. Hogy tudnád összegezni az aktív sportoláson keresztül szerzett értékeket. Mit adott neked mostanáig a lövészet?

- Legnagyobb pozitívumnak azt tekintem, hogy kitartásra nevelt, szívóssá tett, és megtanított kezelni a stresszhelyzeteket. Ezt a sporton kívül a civil életben is hasznosítani tudom. Megtanított a csapatban való gondolkodásra, barátokat adott, könnyebben tudok kapcsolatokat építeni. Egy nagyszerű közösségnek vagyok a tagja, akikkel nem csupán a heti két alkalommal való edzéseken vagyok együtt, hanem azon túl is. Egyetlen negatívumot tudnék megemlíteni mindezek mellé: ha valaki tényleg eredményt akar elérni, az számíton arra, hogy nagyon időigényes.

- Gábor, köszönöm a beszélgetést - további terveidhez pedig nagyon sok sikert kívánok az iskola nevében!

Bukor Erzsébet

Május 12-e az ápolónők nemzetközi napja. Ebből az alkalomból kérdeztük Koncz Esztert, a Szlovákiai Egészségügyi Nővérek Kamarájának nagykürtösi regionális elnökét.

- Kezdjük az interjút egy rövid bemutatkozással.

- 1982. május 27-én érettségiztem a Losonci Egészségügyi Szakközépiskolában. A Nagykürtösi Kórházban 1982. július 10-én kezdtem el dolgozni, konkrétan a sebészeti osztályon. Azóta eltelt 36 év. Ez idő alatt dolgoztam más osztályokon is, pl. a belgyógyászatban, gyermekosztályon, gyermekorvosi rendelőben Horanská doktornő mellett, de a legtöbb évet a sebészeti intenzív osztályon töltöttem el. Amióta megnyílt a baleseti sebészet, tehát 2014-től, ott dolgozom mint ápolónővér.

- Hány éve tölti be a regionális elnöki tisztséget? Milyen feladatokkal jár ez a funkció?

- Az Ápolónővérek és Szülésznők Regionális Kamarája elnökének 2008 októberében választottak meg. Az Ápolónővérek és Szülésznők Szlovákiai Kamarája egy olyan szervezet, melynek célja biztosítani a nővérek továbbképzését, a mi esetünkben a Nagykürtösi járás területén. Ebbe a regionális kamarába tartozik minden egészségügyi nővér és szülésznő, aki tagja a szervezetnek. Mivel a törvény megengedi, hogy az

Interjú Koncz Eszterrel, a nővérek kamarája regionális elnökével

egészségügyi nővér vagy szülésznő csak „regisztrált” legyen, ezért sokan csak ebbe kategóriába tartoznak.

A régiókban igyekszünk kivétel nélkül minden nővér számára biztosítani a képzéseket. Az egészségügyi nővérek továbbképzése kreditrendszer alapján történik, úgy, mint más foglalkozásoknál, ezért igyekszünk az ún. rendszeres képzések regionális szintű biztosítására.

- Megünneplik-e a kórházban az ápolónők, egészségügyi nővérek nemzetközi napját? Ha igen, milyen formában?

- Ebben az évben 2018. 5. 31-én, az ápolónők és egészségügyi nővérek világnapja alkalmából egy ünnepi szemináriumot tartunk. Ennek keretében, mint az előző években is, regionális szinten kitüntetjük az erre javasolt tagjainkat a Fehér Szív-díjjal. Ennek a kitüntetésnek megvan az országos szintű megfelelője is. Legalább ilyen módon igyekszünk köszönetet mondani azoknak a nővéreknek, akik hosszú éveken át az egészségügyben dolgoznak.

- Az egyes osztályokon nincs hiány nővérekből, ápolókból? Ön szerint túlterheltek-e a nővérek? Milyen a nővérek anyagi megbecsülése?

- A beteg, esetenként magatehetetlen emberekkel való munka nagyon megterhelő. A nővér különféle sorsokkal találkozhat, ami ennek a foglalkozásnak a természetes velejárója, tehát nemcsak a hagyományos fizikai munkáról szól a hivatásunk, hanem a pszichikai, lelki tényezőiről is, ami időnként sokkal megterhelőbb.

Általánosságban az Ápolónővérek és Szülésznők Szlovákiai Kamarája rámutat a nővérhiányra, az átlagéletkorra, ami 47-50 év körül van, mivel ez a munka a fiatalok számára nem érdekes, nincs el-

ismerve, s itt nem csak az anyagi megbecsülést értem. Még azok a nővérek is, akik végeznek, inkább külföldön vállalnak idősgondozói munkát (mivel ott jobban keresnek), minthogy itthon gondoskodnának a hazai betegekről, és ez szomorú.

Az Ápolónővérek és Szülésznők Szlovákiai Kamarája szorosan együttműködik az egészségügyi minisztériummal, részt vesz a törvények előkészítésében, megalkotásában, azok véleményezési folyamatában, a különféle hatáskörök kialakításában stb., olyan bérézési rendszer kialakítására törekszik, amely vonzóvá tenné ezt a szakmát a fiatalok számára is, hogy ne kelljen külföldre menniük.

- Sohasem gondolt arra, hogy esetleg külföldön, jobb anyagi juttatásért vállalná ezt a munkát? Ha újra kezdhetné, akkor is ezt a szép és nemes hivatást választaná?

- Ami engem illet, az én gondolkodásom kicsit más, lehet kicsit ómódi. Számomra első helyen a családom áll, valamint mindannyiunk egészsége. Ha nem lesznek nővérek, mi lesz a mi betegeinkkel? Mindannyian nem mehetünk külföldre a nagy pénz reményében, hisz azért nem tudjuk megvásárolni az egészséget, a lelki nyugalmat, mint ahogyan a családot sem.

Soha nem akartam külföldre menni dolgozni. Beteg emberről van itt is elég, róluk is kell gondoskodni. Ez a munka nagyon igényes, de nem cserélném fel mással, mert ez a hivatás - segíteni másokon nehéz pillanataikban - engem kiteljesít, s nem tudom elképzelni, hogy valami mást csináljak.

Bodzsár Gyula

„Jót s jól”- példaértékű lakossági összefogás Inámban

Inám település önkormányzata a lakosság részére hirdetett faluszépítési akciót 2018. május 1-én és május 8-án. Talán minden eddiginél tömegesebb volt a részvétel a nagyszabású takarítási és faluszépítési akcióban. Közel negyven fő vett részt a község jelentősebb épületei környékének és közterületeinek rendbetételén. Szinte minden helyi civil szervezet, fiatal és idősebb korosztály képviselte magát, így az előre betervezett munkálatok megvalósulhattak. Öröm volt nézni, ahogy a lakosok jó kedvvel, együtt, egy cél érdekében hozzájárultak ahhoz, hogy környezetünk megszépülhessen. A faluszépítés keretében belül megszépült a kultúrház, a községi hivatal, a szabadtéri színpad környezete, a volt iskola, a sportpálya teljes területe és a játszótér. Egy új park lett kialakítva a falu szívében, virágok, díszbokrok, cserjék és

tujafák lettek kiültetve a játszótér köré, parkosítva lett a volt iskola előtti tér. Új külsőt öltött az egykori iskola épülete, társadalmi munka keretén belül lelkes önkéntesek kijavították az épület vakolatát, és elkészítették az alapokat a festés alá. Ezek a munkálatok a faluszépítési akciót követően is folytatódtak. Ugyancsak társadalmi munkában részleges tereprendezés történt a felújítás alatt álló óvoda épülete körül. Fáradtan, de a jól végzett munka örömevel mindkét nap végén a kultúrház teraszán gyűltek össze mindazok, akik a nap folyamán önkéntesen csatlakoztak a megmozduláshoz, és közösen elfogyasztották a számukra készített finom estebédet és egy kellemes, családi beszélgetéssel zárult a faluszépítő akció. Az Inámi Önkormányzat ezúton szeretné kifejezni köszönetét minden egyes résztvevőnek, aki május 1-én,

a munka ünnepén, valamint május 8-án, szabadidejét nem kímélve úgy gondolta, hogy tesz környezetünk szebbé tételéért és megővéséért, példát mutatva mindenkinek, de főleg azoknak, akik még kételkednek az ilyenfajta megmozdulás sikerében. Övjük, védjük együtt környezetünket Inámban. Ezzel a példaértékű összefogással ez a lelkes csapat, élén a polgármesterrel, Régi Zsolttal, a képviselő-testülettel azon fáradozott, hogy mindannyiunk életét jobbá, közösségünket még virágzóbbá és sokoldalúbbá tegye.

Folytatás az 15. oldalon

Anyák napja Ipolybalogon

Május első vasárnapján - mint a Kárpát-medence számtalan magyarlakta településén - Ipolybalogon, az Ipolyi Arnold Alapiskolában is az anyukákat, nagymamákat köszöntötték egy

színes kultúrműsor keretében. A megjelent édesanyákat az alapiskola igazgatója, Molnár Barnabás köszöntötte, aki ünnepi beszédében hangsúlyozta az anyaság, a család fontosságát, s az anyák családmegtartó és -összetartó erejét, szerepét. Ezt követően a település oktatási intézményei, azaz az óvoda, alapiskola és művészeti iskola diákjai, növendékei adták elő műsorukat, amelyet nagy szeretettel és lelkesedéssel készítettek a jeles napra. A legkisebbek versekkel, dalokkal, táncokkal köszöntötték az anyukákat, az alsó tagozat diákjai verses-zenés összeállítással, tánccal, jelnetekkel kedveskedtek a megjelenteknek, a művészeti iskola növendékei pedig hangszeres produkciókkal, ill. énekszámokkal mutatkoztak be. A programot az iskola énekkara zárta, amelyről elmondható, hogy minden

műsor csúcspontját jelenti, hisz a gyönyörű énekhangok, a jól összeállított és megható zeneszámok - amely az énekkar vezetőjének, Hugyec Zolcer Erika tanító néninek az odaadó munkáját dicséri - nemcsak tapsra készítették a közönséget, hanem bizony könnyet is csalt sokak szemébe. A szép számban

megjelent közönség remélhetőleg szép élményekkel és feltöltődve tért haza az iskola aulájában megrendezett anyák napi ünnepségről.

-ná-

Anyák napja Inámban

Számtalan izgalmas esemény van az életben, de ezek közül is talán az egyik legfelemelőbb, legjobban várt az anyák napi ünnepség. Annak is, aki először éli át ezt az élményt, de annak is, aki már másodszor, harmadszor vagy akár még többször, hisz mi, szülők legalább annyira izgultunk a nagy napon, mint a műsorban felépő aprócska csemetéink. Mint minden évben, Inám Önkormányzata az idén sem feledkezett meg erről a kiemelten kedves napról. Anyák napja alkalmából családi hangulatú rendezvényt tartottunk, melyre 2018. május 6-án került sor a helyi kultúrházban

A meghitt, bensőséges ünnepen Inám település önkormányzata nevében Régi Zsolt polgármester köszöntötte a megjelenteket, és mondott köszönetet minden édesanyának, nagymamának mindazért a sok jóért, amit családjukért, gyermeikéért, unokáikéért tesznek, és kívánt

mindannyiuknak hosszú, boldog életet.

Kívánta, hogy gyermeikben, unokáikban leljenek sok-sok örömet, hogy vigyázó, féltő szeretetük még nagyon soká kísérje szeretteiket. Ezután a helyi óvodások léptek a világot jelentő deszkákra. A zenés, táncos, verses összeállítás témája a gyermek számára legnagyobb kincs, az édesanya köré fonódott, szeretettel kinyilvánítva, milyen áldozatos munkát végez nap mint nap. A gyermekek pompás ünnepi produkcióval lepték meg a közönséget. Az anyukák és nagymamák meghatottan törülgették könnyeiket, miközben boldog mosoly is átsuhant arcukon. Míg a gyerekek önfeledten szerepeltek a színpadon, a felnőtteknek alkalmuk adódott kicsit vidámsággal feltöltődni. Dalsokorral kedveskedett a résztvevőknek a Csemadok UNICUM kórusa. Tarka repertoárjuk ezúttal sem okozott csalódást, teljesítményüket vastappsal jutalmazta a hálás közönség. Azt gondolom, minden ott jelen volt felnőtt nevében kijelenthetem: tiszteletünk és köszönetünk Klárinak, Amálikának, Robinak, meg persze a kis „hősöknek“ és minden fellépőnek, akik ilyen ügyesen helytálltak a fellépésen, és megszépítették mindannyiunk délutánját. Szó ami szó, a polgármesteri köszöntő, a gyermekelőadás, az UNICUM kórus előadása jólesett szívnek-leléknek egyaránt, erőt adott a hétköznapiakra. Emlékeztetett, mi az élet valódi értelme, mely pillanatokot érdemes megragadni és örökre megtartani.

Nagy Mária

Május első vasárnapján köszöntjük az édesanyákat. Nem volt ez másképpen Ipolyvarbón sem, hiszen 2018. május 6-án tartottuk anyák napi ünnepségünket a helyi kultúrház nagytermében. Ipolyvarbó polgármestere, Fagyas Marcel egy szál virággal és kis édességgel üdvözölte a rendezvényre érkező édesanyákat, nagymamákat, majd ünnepi köszöntőjével megnyitotta a kultúrműsort, amelyet az ipolyvarbói Mikszáth Kálmán MTNY Alapiskola és Óvoda diákjai nagy szeretettel adtak elő az édesanyáknak. Az iskolások műsora után Györgyik Bianka gyönyörű hangjával és az alkalomhoz illő dallal kápráztatta el a jelenlévőket, majd Barát Attila lépett színpadra, aki szaxofonjátékával szórakoztatta a közönséget.

Az anyák napja az év legszívmelengetőbb ünnepe, hiszen ekkor köszönjük meg édesanyáinknak azt a mérhetetlen szeretetet és gondoskodást, amellyel születésünk óta elhalmozott bennünket. Petőfi Sándor: István öcsémhez c. versében így íraz édesanyáról: „Mi ő nekünk? Azt el nem mondhatom./ Mert nincs rá szó, nincs rá fogalom.“ S ez valóban így van, és nehéz is lenne tökéletesen kifejezni az anya szerepét életünkben.

2018. május 5-én immáron negyedik alkalommal került megrendezésre az Ipolyvarbó polgármesterének kupája címet viselő horgászverseny. A helyszín, mint minden évben, idén is a kisváci horgásztó volt. A versenyre minden ipolyvarbói lakos nevezhetett. 27 horgász gondolta úgy, hogy megméretteti magát, és csatába száll a halak kegyeiért. A horgászokat elkísérték családtagjaik, barátaik is, hogy szurkoljanak nekik, segítsék őket. Az elmúlt három év tapasztalataiból kiindulva ez a verseny nem egy hivatásos, rendhagyó horgászverseny, és nem is kell, hogy az legyen. Sokkal több annál! Amikor egy közösen eltöltött nap a barátságról, baráti kapcsolatokról, szórakozásról, pihenésről, egy közösség összetartozásáról szól, akkor nem az a lényeg, nem az a fontos, hogy ki nyeri a versenyt, vagy ki fogja a legnagyobb halat, hanem az, hogy egy kis időre együtt tudunk lenni ebben a mai rohanó világban.

De térjünk vissza a horgászversenyre, hiszen mégis csak horgászni indultunk ezen a szép, napsütéses májusi napon. A verseny helyszínére reggel 7 órakor indultunk Ipolyvarbó főteréről. Miután megérkeztünk Vádra, rövid eligazítás és a szabályok ismertetése után már repültek is a felcsalizott horgok a tó vize felé, és nagyot csobbanva adták a halak tudomására, hogy figyeljenek, mert megérkeztek az ipolyvarbói horgászok. A tízórai (zsíroskenyér - újhagymával) elfogyasztása után megjött a pontyok

Anyák napi ünnepség Ipolyvarbón

„A legáldottabb kéz a földön, / A te kezéd jó Anyám / Rettentő semmi mélyén álltam / Közelgő létem hajnalán; / A te két kezéd volt a mentőm / S a fényes földre helyezett. / Add ide, - csak egy pillanatra, / Hadd csókolom meg kezedet!“ - írja gyönyörű versében Dsida Jenő. Igen,

s z é g y e n k e z é s nélkül fogjuk meg édesanyánk megfáradt kezét, és ne csak ezen ünnep alkalmából, de minden nap háláljuk meg törődését.

tudjuk már a kisgyermek ártatlanságával és kedvességével kifejezni szeretetünket, de nem elég hinni abban, hogy a másik úgyis tudja, mit érzünk. Mondjuk ki, mutassuk ki, fejezzük ki szeretetünket szavakkal, ölelésekkel, gondoskodással és kedvességgel.

Anyák napján az édesanyákra ne csak mint anyákra gondoljunk, hanem mint nagymamákra is. Megköszönve nekik azt a rengeteg szeretetet, törődést és gondosko-

A gyermeki szívben az édesanya különleges helyet foglal el. Édesanyáinkkal már születésünk előtt kapcsolatba kerültünk. Az ő szíve dobbanására álmodtunk magzatként, majd a születés után, ugyanezt a szívdobogást hallva éreztük azt, hogy itthon vagyunk a világban. A szeretet, amit édesanyánk iránt érzünk, az évek múlásával sem változik, sőt a köztünk lévő kapcsolat mélyül, gazdagodik. Felnőttként lehet, hogy nem

dást, amivel az unokákat, gyerekeinket elhalmozzák.

Ezen gondolatok jegyében telt az anyák napi ünnepség Ipolyvarbón.

Engedjék meg, hogy Ipolyvarbó Község Önkormányzata nevében minden édesanyánk hosszú, boldog életet kívánjak. Kívánom, gyermekeikben leljenek sok-sok örömet!

Fagyas Marcel,
Ipolyvarbó község polgármestere

IV. Ipolyvarbó polgármesterének kupája

étvágya is, és egyre több került közülük a merítőszákokba.

A helyben, szabad tűzön készült finom ebéd elfogyasztása után folytatódott a horgászverseny. A délutáni órák talán még gazdagabb halfogást hoztak, mint a nap első része. „Fortuna“ kinek több, kinek kevesebb szerencsével kedveskedett, de sajnos a horgászat az ilyen. A rendezvény végét a 17 órasi sípszó jelentette, majd következett az eredményhirdetés.

Első helyezett Urbán Gabriel, második helyezett Bertók Patrik, harmadik helyezett és a legnagyobb hal fogója Nagy Béla lett. Nagyon örülök, hogy idén ilyen szép számban együtt lehettünk. Köszönöm mindenkinek, aki részt vett és segítette rendezvényünket. Remélem, jövőre ismét találkozunk!

Külön köszönet Seres Tamás tőgazda barátomnak a türelméért és a vendéglátásért!

Fagyas Marcel, Ipolyvarbó község polgármestere

Májfaállítás Kelenyén

Máig élő hagyomány a faluban a májfa állítása. Április utolsó napján délután a legények az erdőből ismét kiválasztották a legszebb fát a májfa feldíszítéséhez. A lányok színes szalagokkal díszítették fel a fát.

Kora este a jó hangulat mellett a legények a falu főterén felállították a szép, magas, színes szalagokkal pompázó májfát a falu számára.

Klacsó Mária

A májusfa állítása a természet újjászületésének szimbóluma. A paraszti világban még szerelmi ajándék is volt a legény részéről a kiszemelt leánynak. Ez a régi népszokás itt, a Felvidéken, a Palócföldön, az Ipoly mentén is sokáig megmaradt, egészen az 1980-as évekig. Évenként ezt a hagyományt elevenítik fel több faluban is, a fiatalság örömeire.

Az ipolybalogiak sem felejtették el a májfaállítás szokását, hiszen már több mint tíz éve megtartják. Ebben az évben is sort kerítettek rá. Április 28-án, szombaton este 18.00 kezdettel a Szent Erzsébet park volt a színtere a májfaállításnak a Csemadok alapszervezete és a helyi önkormányzat közös szervezésében.

A Csemadok Ipolybalogi Alapszervezetének elnök asszonya, Lenický Anett nyitotta meg az eseményt rövid köszöntő beszédével és a régi hagyomány alapos ismertetésével.

A Bukréta folklórcsoport asszonyai harmonikakísérettel régi balogi népdalokat énekeltek, mialatt a kislányok felszalagozták a már elkészített májfát. A közönség biztatása mellett az erős, fiatal legények ügyesen fel is állították a fát, amelyet

Májusfaállítás Apátújfaluban

A májusfa a természet újjászületésének szimbóluma, az ifjúság tavaszi szokásainak kelléke.

A néphagyomány szerint legények csoportja állított májusfát a lányoknak. Az

udvarló legény vezetésével a kiszemelt leányzó udvarán állították fel a májusfát.

A májusfa állítása falvainkban még sok helyen megmaradt, a mi falunkban ez a szép néphagyomány már kihalt. Hogy felelevenítsük ezt a hagyományt, május elsején fiataljaink egy csoportja a falu főterén állított májusfát. A feldíszített májusfára polgármesterünk, Kálazy Csaba egy üveget kötött, jelezvén a legényeknek, hogyha lebontják a fát, a fizetség a rákötött üveg lesz.

A Labdarózsa népdalcsoport énekekkel szórakoztatta a jelenlévőket. Kálazy Anna versmondással színezte a kialakuló hangulatot.

Vidám hangulatban, táborné, szalonasütés mellett ért véget a mi május elseji ünnepségünk.

Tóth Teréz

Májusfa állítása Ipolybalogon

nagy taps követett. A felállított májfán a szél vidáman lobogtatta a színes szalagokat, hirdelve, hogy a faluban sok szép leány van, hiszen ez a májfa a falu leányainak lett felállítva. A már elkészített máglyát meggyújtották, és a lobogó tüzlángok mellett elkezdődött a szórakozás. Pogácsa, bor és paprikás krumpli

mellett tovább folyt a közös ünnepség, beszélgetés, amely bizonyára mindenkinek jólesett a dolgozós hétköznapiak után.

Szerencsére az emberi emlékezet teljesen nem tudja elfelejteni a régi népi hagyományokat, így a májfaállítás szokását sem. Szép és jó dolog elővenni és újra megvalósítani azt, ami elődeink életének része volt, a régi hagyományt, mert ezzel elődeinkre is emlékezünk, és közösséget teremtünk. A falu lakossága így érti meg, hogy a közösség teremtő erő, amely jó hatással van mindenkire, de leginkább az utódokra.

Ne hagyjuk feledésbe menni régi szép népi hagyományainkat, őrizzük meg azt a jövőnek, hogy ezáltal az utódok is emlékezhessenek szellemi, kulturális értékeinkre, arra, amit mi is örököltünk az elődöktől.

L.S.A.

Szent-Iványi Ferencz Emléknap

Amint az már hagyománnyá vált kis falunkban, Ipolyvarbón, ebben az évben is 2018. április 15-én szeretettel és tisztelettel emlékezünk meg jótévőnkéről, templomunk építetőjéről, Szent-Iványi Ferenczről, halálának 195. évfordulóján.

Emléknapunk a Legszentebb Szentháromság templomában szentmisével kezdődött, amit Cserey András plébános mutatott be a Szent-Iványi család lelki üdvéért. A szentmise után a helybéli hívek és vendégek a templom kertjében folytatták megemlékezésüket.

A megemlékezést énekével a helyi templomi kórus, a Schola Cantorum Varboiensis nyitotta meg. Majd beszédet mondott Fagyas Marcel polgármester úr, aki beszédében kihangsúlyozta Szent-Iványi Ferencz erényeit, érdemeit, és kifejezte szívből jövő hálánkat iránta. Ezt követően László Péter költő tartalmas, szívhez szóló versével emelte az ünnep fényét. Végül a helyi Rózsafüzér Társulat tagjai imádkoztak a Szent-Iványi család lelki üdvéért, és szép énekükkel fejezték ki hálájukat irántuk.

Emléknapunk a templom kriptájában nyugvó Szent-Iványi család sírjánál a kegyelet és megemlékezés koszorúinak elhelyezésével fejeződött be.

Helyi és magyarországi szervezetek helyezték el koszorúikat: a Csemadok Ipolyvarbói Alapszervezete, az MKP helyi szervezete, Örhalomért Egyesület és a helyi önkormányzat.

Templomunk, a késő barokk római katolikus templom 1798-ban épült, s a Legszentebb Szentháromság tiszteletére szentelték fel. Szent-Iványi Ferencz állíttatta Mária Terézia támogatásával.

Szent-Iványi Ferencz kivette a maga részét egyházközségünk életéből - és nem kis részét, hisz templomot építtetett nem csak kortársainak, de nekünk is, az akkori jövő nemzedékének. Tettével példát mutatott nekünk, hogy mi is tudatosítsuk kötelességünket családnak, egyháznak, községünk és hazánk iránt. Kincset adott nekünk, szent helyet, amit lehetőségeinkhez mérten gondoznunk, ápolnunk, fenntartanunk és gyarapítanunk kell.

Tettével arra buzdít minket, hogy örizzük, becsüljük és gyarapítsuk elődeinktől ránk maradt örökségünket, és tudatosítsuk Reményik Sándor versének üzenetét:

„Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!”

-ka-

Lelki érettség (Hittel és szeretettel ballagó volt diákjainak!)

Végzős középiskolás fiataljaink elballagtak, kezdetét veszi az érettségi. Még koránt sincsenek túl az egészen, de már félig-meddig érettségizetteknek tekintjük őket. De vajon (lelkileg, emberileg is) érettek? Mit jelent, hogy valaki emberségében érett? Mit jelent, hogy valaki hitében érett? Szent Pál az efezusi egyháznak felvázolja, hogy azért kell egymást nevelnünk, hogy egyek legyünk a hitben, és eljussunk a Krisztus szerinti életkor teljességére. Vagyis, hogy érett keresztények legyünk.

A mennybemenetel ünnepe szintén a lelki érettség vízeire próbál terelni bennünket. Hiszen nem csak a hitünket növeli, hanem a reményünket is. A Collecta könyörgésben úgy imádkozunk: „ahova ugyanis eljutott a Fő dicsőségben, oda kapott meghívást az egész test, az Egyház reménységben”. Tehát a mennybemenetel növeli bennünk a reményt is. De a szeretetet is felszítja bennünk, mert vágyakat ébreszt bennünk. Természetfelettieket és természetesekeket is. Vágy, hogy láthassam Jézust és vágy, hogy az általa parancsolt szeretet jól meg is tudjam élni embertársaim felé is. Érettnek lenni hitben, reményben és szeretetben!

Mi is odaállunk a galileaiak csoportjába, és égre emeljük tekintetünket. Ők búcsúzva néztek fel, mi meg vágyakozva, hogy talán most... Azonban Jézus, aki fölment a mennybe, és helyet foglalt az Isten jobbán, ahogy megtestesülésével sohasem távozott el az Atyától, mennybemenetelével sem hagyott el minket. Azt olvassuk ugyanis az evangéliumban, hogy miután felemelkedett és eltűnt a tanítványok szeme elől, az apostolok útra keltek, de szünetlenül azt tapasztalták, hogy „az Úr együtt munkálkodott velük”.

Míg a galileai férfiak csak álltak csodálkozva és várva, addig az apostolok útnak indultak. Az egyik csak áll és bámul, a másik ámul, de közben indul, megy, tanúságot tesz. Az apostolok egyszer már átérték, hogy ha Jézus eltűnt előttük, de aztán mégis velük volt: Az utolsó vacsorán Jézus egy kis időre elbúcsúzott, hogy aztán egy kis idő múlva, föltámadva ismét visszajöjjön, nem látták, majd aztán ismét látták. Ezért a mennybemenetel őket nem megbénította, hanem lelkesítette, hogy higgyenek Jézus szavában: most elmegy, de egy kis idő, és újra látják. Hármuknak, Péternek, Jakabnak és Jánosnak pedig még emlékeket is előhozott: a tábor-hegyi jelenetet, hiszen akkor dicsőségben ragyogott, mint most a megdicsőült test. Jézust elfedi a felhő, nem láthatják tovább. De indulnak, mert hisznek Jézus szavának: „egy kis idő, és viszont láttok”. Egyszer már bejött. Most sem lehet másként, az angyalok is mondták.

De történt valami. Azóta eltelt közel 2000 esztendő, körülbelül 65 nemzedék váltotta egymást, a katakombák sorra megteltek, a mindenszentek litániája egyre csak duzzadt, templomok épültek, szerzetesházak teltek meg, ürültek ki, és alakultak újak, 265 pápa váltotta egymást Péter székében, de valahogy az a „kis idő” csak nem akart eltelni (vö. Balás Béla: Csillagösvényen, 18.o.).

És noha nekünk sem dolgunk, hogy ismerjük „az időpontokat és az alkalmakat”, hanem csupán annyi, hogy folytatjuk, amit az apostolok elkezdtek, vagyis, hogy tanúi legyünk „Jeruzsálemben, egész Júdeában és Szamariában, sőt egészen a Föld végéig határáig”. Na de, hogyan tanúsodjunk arról, akit nem is láttunk? Nekünk soha nem jelent meg, kezünk által nem vitt végbe feltűnő csodákat. És mégis nekünk kell tanúsodnunk Róla. Arról, hogy Ő meghalt, de él. Hogy ezt meg tudjuk tenni, el kell jutnunk a lelki érettség egy bizonyos fokára.

Szent Pál ad pár támpontot, hogy ha nagy szavakkal nem is tudunk tanúságot tenni, akkor legyen beszédes az életünk: „éljete méltón ahhoz a hivatáshoz, amelyet kaptatok; teljes alázatban, szelídségben és türelemben. Viseljétek el egymást szeretettel. Törekedjétek arra, hogy a béke kötelékével fenntartsátok a lelki egységet.” Talán ezekkel leszünk lelkileg egyre érettebbek elérve a Krisztus szerinti élet teljességét. Nekünk most kezdődik csak igazán a (lelki) érettségi időszaka. Sok kegyelmet hozzá!

Balga Zoltán

EMLÉKNAPOK, JELES NAPOK MÁJUSBAN

Kezembe került a minap egy 2018-as lunáris kalendárium. Pusztán kíváncsiságból fellapoztam, és az egyes hónapokban az emléknapi, jeles napok jegyzékén kívül számos hasznos dolgot, jó tanácsot találtam benne. A kiadvány bevezetőjében olvastam: „A Lunáris kalendárium tanácsai között már évek óta olvashatja a mottónkat: Szeressük magunkat. Ma pedig a következőt szeretném hangsúlyozni: Szeressünk másokat is magunk körül.” Lévén 2018 a családok éve, érdemes megszívlelni a beköszöntő záró gondolatait is. „Az emberi természet alapján a gyerekeit mindenekfelett szeretnie kell az embernek, viszont nem minden gyerek érzi szeretettnek magát. Az, hogyan beszélünk a gyerekeinkkel, és hogyan kezeljük őket, az életük végéig a belső hangunk marad. Ahogyan Szent Teréz anya mondta, ha szeretné megmenteni a világot, menjen haza, és szeresse a családját.”

Most pedig lássuk, milyen jeles napok fűződnek a tavasz legszebb hónapjához, a májushoz. Közismert, hogy 1890 óta május elseje a munka /régebben: a munkások/ ünnepe, a nemzetközi munkásmozgalmak által kiharcolt ünnepnap. Ez a nap hasonló tartalommal katolikus egyházi ünnep is, a munkás Szent József /Jézus nevelőapja/, a munkások védőszentje tiszteletére.

Az anyák napja világszerte megünnepeelt nap, amelyen az anyaságról emlékezünk meg. Tajainkon május első vasárnapján ünneplik anyák napját. Csak mellékesen jegyzem meg, az anyák megünneplésének története az ókori Görögországba nyúlik vissza. Akkoriban tavaszi ünnepeket tartottak Rheának, az istenek anyjának és vele együtt az édesanyák tiszteletére. A hónap elejére, negyedikére esik Szent Flórián, a tűzoltók és kéményseprők védőszentjének ünnepe. Róla tudni kell, hogy a Római Birodalomban Norcium tartományban szolgált a mai Ausztria területén, és ő volt a vezetője a római tűzoltóságnak. 248-ban felvette a kereszténységet, és az egyik legenda szerint imádkozott egy égő városért, majd egy vödör vízzel oltotta el a tüzet, megmentve ezzel a várost. Hitéért vértanúként halt meg - egy malomkövet kötöttek a nyakára és 304. május 4-én az Enns folyó hídjáról taszították le.

A második világháború befejezésére, a győzelem napjára emlékezünk május 8-án. Hetvenhárom évvel ezelőtt ezen a napon tette le a fegyvert a náci Németország hadserege az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország és a Szovjetunió szövetséges hadereje előtt.

A fenti ismertebb ünnepeken, emléknapokon kívül most tekintsük át a kevésbé ismerteket. Itt van például május 12-e, amely világszerte az ápolónők nemzetközi napja annak emlékére, hogy 1820-ban ezen a napon született Florence Nightingale brit ápolónő, az ápolói hivatás kiemelkedő alakja. Aki a krími háborúban önkéntes ápolónőket toborzott, mentette, ápolta a sebesülteket, majd később ápolónőképző iskolát alapított. Annak ellenére, hogy az ápolónői hivatás az egyik legszebb hivatás, a kórházakban, öregotthonokban, különböző szociális intézményekben szolgálatot teljesítő, vagy a rendelőintézetekben dolgozó ápolónők, egészségügyi nővérek munkája bizony nincs megfelelőképpen értékelve. Számos olyan kórház található Szlovákiában, ahol nincsenek betartva az uniós normák, sok helyen 15-16 beteg jut egy ápolónőre. A nővérek túlterheltek, és nem csoda, hogy ennél fogva sok esetben ingerültebbek, a páciensek elégedetlenek. Nem titok, hogy Szlovákiában általában véve az ápolónők munkája nincs megfizetve, nincs eléggé megbecsülve. Köztudott az is, hogy a külföldön munkát vállaló nővérek, ápolók kevesebb munkával a dupláját keresik annak, mint az itthoni nővérek még akkor is, ha az utóbbi időben némileg változott, javult anyagi megbecsülésük. De a nővérek szerint ez kevés.

Tovább lapozva a kalendárium májusi hónapját, találkozni még néhány nagyobb figyelmet érdemlő jeles nappal. Május 15-e a család nemzetközi napja, 17-e távközlési világnap, 18-a a műemlékek napja, 20-a az AIDS áldozatainak emléknapi. Említhetném az eltűnt gyerekek nemzetközi napját /25./, a tej világnapját /28./, a vízforrások világnapját és a füstmentes világnapot /31./

Szólhatnék még a májushoz fűződő és lassan már kiveszőfélben levő népszokásokról, hagyományokról, melyek közül legtöbb helyen a májusfaállítás /a székelyek jakabfának, hajnalfának, másutt májfanak nevezik/ van még szokásban. A májusfa a tavasz újjászületésének jelképe, az ifjúság tavaszi szokásainak Európa-szerte ismert szimbolikus kelléke. Ha most úgy végigmennék szűkebb pátriánk falvain, kíváncsi lennék rá, hány település főterén állítottak májufát, vagy hány lányos háznál látható színes szalagokkal díszített májusfa?

B.Gy.

A tánc világnapja és a magyar táncház napja

A tánc világnapját minden év április 29-én, Jean-Georges Noverre francia balett-táncos születésnapján ünneplik. Célja, hogy világszerte népszerűsítse a táncot, felhívja a táncoktatásra a figyelmet. A világ minden részén táncolnak, előadásokkal ünnepelnek, szakmai elismeréseket osztanak.

A tánc mára kiveszett minden-najainkból, pedig közösségformáló, egészségmegőrző szerepe vitathatatlan. Elődeink minden jeles életeseeményt táncal ünnepeleltek, táncoltak, ha örültek, táncoltak, ha bánat érte őket. Az ókorban a vallási szertartások elengedhetetlen része volt a tánc. Az alkalmasszerűen, közösségben, jó zenére végzett mozgásforma szerencsére kezd újra elterjedni, a legjobb tánchelyek és alkalmak híre szájról szájra terjed. Napi pár perc táncolástól az embernek jó kedve kerekedik, mindenkit arra biztatnék, tekerje fel a rádiót!

A magyar táncházmozgalom 1972. május 6-án született Budapesten. Négy amatőr táncgyűttes az erdélyi Szék falu táncházát alapul véve rendezte meg az első olyan táncalkalmat, melyen nem színpadi előadásokat láthattak, hanem az előadások táncanyagát képező táncleépéseket tanulták újra, kötetlen formában. Azaz megpróbálták minél jobban megvariálni, nem sorozatokba rendezni, hanem a természetes egymásutánosságában eltáncolni. Ezt nevezik improvizációnak, mely addig a táncművészetben ismeretlen fogalom volt. Az első táncházat nem várt sikerrel folytatták, immár 40 éves mozgalmá nőtte ki magát. A nagyvárosokban heti rendszerességgel rendeznek olyan táncházakat, ahol oktatás is folyik, tehát bárki csatlakozhat, és hamar fergeteges táncélményben lesz része. A táncház napján megemlékeznek azokról a tudósokról, kutatókról, táncosokról, koreográfusokról, zenészekről, akik munkássága nélkül a magyar kultúránk igen nagy szelete elveszett volna. Nemcsak Magyarországon és a Kárpát-medencében, hanem a világszerte működő magyar közösségek is táncra perdültek. A magyar táncház és annak módszertana pedig felkerült az UNESCO szellemi kulturális örökség listájára is.

Simoncsics Sára

Nógrád festőjére emlékeztünk

Kubányi Lajos születésének és halálának évfordulója alkalmából gyűltek össze leszármazottai és tisztelői május 6-án Alsóesztergályon. Nógrád festője szülőhelyének népéletét festette, témái között a nógrádi táj, oltárképek, az ott élők mindennapjai szerepelnek. Gyakori, visszatérő alakja a ló. Festményei a világ minden táján előfordulnak, de nagyrészt elvesztek.

A napsütéses délutánon a helyi temetőben róttuk le kegyeletünket a jeles művész és felesége sírjánál. A szlovák és magyar nyelvű köszöntőkben hallhattunk a Kubányi családról, arról hogy mind a szlovákok, mind a magyarok magukénak érzik a festő örökségét, ápolják emlékét.

A hazaiak részéről köszöntőt és méltató beszédet a polgármester asszony, Mgr. Gabriela Hudecová, Viera Draková a PÜT részéről és Mgr. Ján Ďurov evangélikus lelkész úr mondott. Kotoráné Belák Rózsa szavalatával és Híves István furulyajátékával emelte az ünnepség fényét. A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának nevében Balogh Gábor elnök úr is köszöntötte az jelenlévőket, örömet kifejezve, hogy nem merül feledésbe a kiváló festő művészete és az egész Kubányi család hagyatéka. Farkas Sándor családi helytörténész az elkészült és az idén kiadott, a festőről szóló könyvből idézett. Az ünnepségen részt vett Liptay Péter, a festő dédunokája és felesége. A megemlékezés koszorúzással folytatódott, a család mellett többek között a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya, Alsóesztergály település és a festő tisztelői rótták le kegyeletüket, fejet hajtva élete és munkássága előtt.

Az eseményt követően a falu közösségi házában könyvbemutatóra került sor. A „Maliar Novohradu“ címmel kiadott könyvet Pavel Antolov középiskolai tanár írta és állította össze. A könyv társszerzője, Kubányi Lajos dédunokája, Liptay Péter, fő adatszolgáltató pedig Ján Labát, alsóesztergályi helytörténész volt. Háruk közös közreműködése és gondozása folytán kétnyelvű, gazdagon illusztrált kiadványt vehettünk kézbe, részletesen megismerhetjük általa a festő életét, életművét és a Kubányi családot. A soron követő beszélgetésen Liptay Péter elmondta a könyv elkészültének előzményeit, valamint bemutatót egy általa, az internet segítségével márciusban, a könyv megjelenése után megtalált újabb dokumentumot, egy adatsort a Brillmayer elődökről. Ján Labát szintén röviden tájékoztatót a könyv létrejöttéről.

Az esemény szép példája volt annak, hogyan ápolják magyarok, szlovákok közösen a vidék kiemelkedő személyiségének emlékét, egy asztal mellett közös cél érdekében foglaltak helyet. Remélem, ezt a szokást megtartják, a jövő generációi számára átadják. Igen színvonalas eseményben volt részünk, köszönet érte a rendezőknek.

Az emléknapi kapcsán meg kell még említeni, hogy május 2-án, a Nagykürtösi Városi Könyvtárban került sor a könyv bemutatójára, keresztelőjére, amelyet a szerző, összeállító, Pavel Antolov, fia, Dominik Antolov mint társszerző és Erik Antolov, aki grafikailag rendezte, szerveztek meg, és amely jól sikerült. A könyv egyik érdekessége egy Milan Lasica-vers Ján Labát által írt, megzenésített költemény, amelyet a bemutatón meghallgathattunk és amely CD a könyv velejárója, tehát aki megveszi, az meg is hallgathatja, illetve a könyvben el is olvashatja. Gratulálunk a szerzőknek a könyv megjelentetéséhez, melynek legfőbb érdeme, hogy egybegyűjti az általunk jelenleg ismert tudásanyagot a festőről, a Kubányi családról. Szolgáljon ez az adatbázis további ösztönzésül az újabb dokumentumok, festmények feltárásához.

Simoncsics Sára

Könyvajánló

Csáky Károly :

Emléktáblák, szobrok, emlékhelyek I.

Április 12-én került sor Csáky Károly: Emléktáblák, szobrok, emlékhelyek I. című új könyvének bemutatója az Ipoly-sági Városi Könyvtárban. A szerző magánkiadásában

megjelenő kötetet Karaffa Krasznai Gyula, a könyv szerkesztője mutatta be, aki bevezetőjében hangsúlyozta Csáky Károly értékművelő és értékközvetítő tevékenységét, melyet többek közt most megjelent könyvével végez. Ezután a könyv szerzője szöveget mondott a kiadvány elsődleges céljáról, azaz hogy az egyes emlékhelyeken olvasható rövid szövegeken, nevéken kívül a látogató, a turista vagy a kötet olvasója többet is megtudjon egy-egy adott személyről, az adott helyhez való kapcsolatáról, az emlékhely kialakításának történetéről, s ezáltal mintegy kalauzként szolgáljon az érdeklődőnek, az oda elzarándokolónak. Jelen kötet címében az I. szám jelzi, hogy a szerző tovább szeretné folytatni ezeket a leírásokat-bemutatókat, s így a kiadvány is egy sorozat első darabjaként fogható fel. Ez a rész elsősorban a honti-nógrádi régióba kalauzolja az olvasót - a teljesség igénye nélkül - így szűkebb régióink olyan településeinek nevével, ill. az ezeken a helyszíneken található emlékhelyekkel, emléktáblákkal vagy szobrokkal találkozhatunk, mint Kékkő, Csáb, Ipolyság, Ipolykeszi, Nagykürtös, Szécsénykovácsi, Nagycsalomja, Ipolynyék, Ipolybalog, Alsósztrégova, Szklabonya, Zsély. A leírásokat természetesen fotók egészítik ki, a kötet utolsó része pedig színes képmelléklettel teszi érzékletesebbé, vonzóbbá régióink azon emlékhelyeit, melyek méltán tarthatnak számat a helyi, ámde szülőföldje emlékeit fontosnak tartó és szíven viselő, valamint a távolabbról érkező turista vagy elkötelezett érdeklődő számára is.

A beszélgetés során vetített képek-bemutató segítségével ismerkedhettünk a kiadványban szereplő emléktáblákkal, szobrokkal, majd a könyvbemutató hagyományosan dedikálással zárult.

-ná-

Ez a föld a hazám...

Május 12-én, szombaton színvonalas nótáest volt Apátújfaluban. Básti János aranykoszorús nótáénekes szülőfalujába hívta meg nótás barátait, akiket a járásunkban immár 18. alkalommal megrendezett Őszirozsa - magyarnóta-énekesek országos versenyén ismert meg, hogy viszonzza azt a sok fellépési lehetőséget, amelyek évek óta erősítik barátságukat. A nótáest nem véletlenül kapta a címét - Ez a föld a hazám, János ezzel is kedveskedni akart szülőfaluja lakóinak, akik nagy tapsal jutalmazták a fellépőket, és bizony sokszor maguk is dalra fakadtak az ismert nóták hallatán. Az est sztárvendége Magyar Nándor előadóművész volt. További fellépők: Barti Éva - Kéménd, Jalsovszky Mónika - Hidaskürt, Juhász Irén - Párkány, Kovács László - Ebed, Lőrincz Roland - Alistál, Matus Ernő - Nyékvárkony, Nagy Attila - Gimes és természetesen a házigazda, Básti János. A zenei kíséretet Botos Béla és zenekara szolgáltatta. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Kálazy Csaba polgármester is.

Reméljük, régióinkban máskor is felcsendül a magyar nóta, nemcsak októberben a nótaversenyen, hanem egyre több rendezvényen, nótáesten is.

-ke-

Őrizzük a két háborúban elesett katonák emlékét

Ipolybalogon minden évben megtartják az emlékezést a két háborúban elesett hősi halottakról, akiknek teste valahol messze idegen földben porlad. Az emlékezés alkalmával tudatosítjuk, fiatal katonáink mennyire vágyakoztak haza, a családhhoz, a szülőfalu honi tája után, ahol születtek, nevelkedtek, ahol édesanyjuk imádkozni, dalolni, édesapjuk dolgozni tanította őket. Gyötörte őket a honvágy és a bizonytalanság, az állandó életveszély. A háború befejeztével a szerencsések hazajöhettek, de sok százezeren örökre ott maradtak, és az idegen föld rögei takarták be halott testüket.

Az emlékezés egyben köszönetnyilvánítás, főhajtás ezek előtt a fiatal hősök előtt. Ők inkább itthon szerettek volna lenni, családot alapítani és dolgozni, békében leélni az életüket, mintsem hősi halált halni tőlük idegen hatalmak eszméiért.

A megemlékezést a Sírj, zokogj anyánk című verssel kezdte Pásztor Lilike a Bukréta folklórcsoport egyik fiatal tagja. A megemlékező beszédet Balogh Gábor, a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának elnöke mondta, majd a koszorúzás alatt a Bukréta folklórcsoport asszonyai katonadalokat énekeltek.

Mindig hajtsunk fejet a hős katonák előtt, köszönjük meg életáldozatukat, mondjunk el értük egy fohászt, hiszen ez a legkevesebb, amit megtehetünk. Tegyük ezt szeretetből, ne kényszerből, mint ahogy Ipolybalogon is megtették a Csemadok alapszervezetének és a helyi Önkormányzat nevében május 13-án, vasárnap, a helyi temetőben, a Sírbatétel szobor előtt.

Régi nóta, híres nóta

Járásunkban az idén 19. alkalommal rendezzük meg a magyarnóta-énekesek országos versenyét Őszirozsa címmel. Úgy gondoltuk, hogy a magyar nóta népszerűsítését havilapunkban is vállaljuk azzal, hogy minden számunkban leközlünk majd egy-két nótát, melyek közt lesznek örökzöldek, népszerűek, de kevésbé ismertek vagy ismeretlenek is. Akik ismerik majd a közreadott nótákat, azok énekeljék vagy dalolják, akik nem, azok igyekezzenek ezt másoktól megtanulni és eldalolni.

Találkozott a friss tavasz szívemben a nyárral,
erdő, mező, kicsi udvar tele van virággal,
szívem, lelkem muzsikával, vidám kacagással,
el nem múló szerelemmel, érted égő vággyal.

De jó lenne úgy igazán a szemedbe nézni,
és a nevem egy életre a szívedbe írni,
úgy szeretném, ha eljőnnél rózsá nyílásával,
meglátod, hogy találkozol itt a boldogsággal!

Szólj, szólj csalogány, rám vár a babám,
Hozzá visz a szívem vágya.
Lelkem csak az ő, mindig nevető
Tüzes barna szemét látja.
Régi virág, búzacoszorú,
Nem vagyok én sose szomorú!
Szólj hát, csalogány, rám vár a babám,
Nem veti a szemét másra.

Zöldül a határ, szállj, szállj kismadár
Galambomnak a vállára!
Súgjad meg neki, híven szereti,
Aki titkon jár hozzája.
Háza felé visz a szerelem,
Két karommal meg is ölelem...
Szólj hát, csalogány, mondd, hogy aki vár,
Életemnek igaz párja.

Jól sikerült batyubál

Ipolykeszin április 21-én jól sikerült batyubált rendezett a Magyar Közösség Pártja helyi szervezte. A nagy érdeklődéssel kísért bált Kosík Szilva, a község polgármester asszonya nyitotta meg, aki a köszöntőjében hangsúlyozta, hogy a rendezvénynek a kellemes kapcsolódáson és kötetlen szórakozáson túl közösségépítő ereje is van. Az est fénypontja kétségtelenül Ress Hajnalka, a budapesti Madách Színház művésznője volt, aki nemcsak szép énekhangjával, hanem közvetlenségével is elbűvölte a bál közönségét. Hajnalig húzták a Balla testvérek a talpalávalót a bálban, ahol több mint ötven, értékesebből értékesebb tomboladíj talált gazdára.

b.gy.

L.S.A.

Kertünk májusban

Paradicsom és paprika minden kiskertben megtalálható, sőt sokan nevelnek cserépben vagy balkonládában is, mégis minden évben előfordulnak olyan termesztési hibák, amiket kellő odafigyeléssel meg lehet előzni.

A paradicsom ültetése

A palántákat mélyen kell ültetni, ugyanis a növényke a száron is képes gyökereket fejleszteni, ami segíti a tápanyagellátását. Az alsó leveleknek tilos a talajhoz érniük, mert ez kedvez a gombabetegségek terjedésének. Miután a zsúfolt ültetés kedvez a gombabetegségek kialakulásának, legalább 50-70 cm távolságra kell ültetni őket egymástól, hogy a levegő jól átjárja, és a lombzat ne maradjon hosszan vizes. Így védekezhünk a gombafertőzések ellen. Ha sorokba ültetünk, a javasolt sors távolság a nagy fajták esetében 1-1,5 m. A folyton növvő fajták esetében ajánlott mindjárt a kb. 2 m magas karókat is kirakni. Ezt követően a palántákat zsúrló vagy csalánlével öntözzük be, ezzel is biztosítva, hogy a fejlődő növények minél ellenállóbbak legyenek.

A paradicsom társnövényei

Egy ajánlott elrendezés: a paradicsompalánták közé ültessünk bazsalikomot, a kettő közé pedig zellert. A bazsalikom jó ízt ad a paradicsomnak, és véd a lisztharmat ellen. A zeller illatát a kártevők viselik rosszul, tehát riasztólag hat. Jó védőnövénye a borágó is.

Ami jól érzi magát mellette: a káposztafélék, ezeket a tövek közé lehet ültetni, zellerrel kombinálva még hatásos is, hiszen a zeller, mint szó volt róla, a kártevőket riasztja, így a káposztalepkét is. Más jó szomszédja a bab. Ha középre kerül a paradicsom a zellerrel és a bazsalikommal, akkor két szélére a kerülhet a bab. A bab növeli a talaj nitrogéntartalmát, ezzel növeli a paradicsom tápanyagellátását.

A paradicsom takarása

Egy réteg szalma vagy más szerves talajtakaró a talajt nedvesen tartja, és gátolja a gyomosodást. A talajból a kórokozók, spórak növényre jutását szintén nehezíti. A mulcsozás biztosítja a megfelelő talajhőmérsékletet is, amire a paradicsom meglehetősen igényes. A mulcs véd a kihűléstől és a túlzott felmelegedéstől is.

A paprika termesztése

A paprika hő-, fény- és vízigényes! Vályogos talajon termesztendő a legsikeresebben, de a kötöttebb talajt is elviseli. Gyengén savanyú, közömbös talajba való. Konténerben is termesztendő laza, rostos szerkezetű talajban. Sóra érzékeny. A paprika kalciumigényes, de a talajok többsége meszes, kalciumban gazdag, ezért erre valójában csak intenzív termesztésben kell odafigyelni. A paprika sikeresen termesztendő, ha 4-5 évig nem kerül ugyanabba a talajba.

A palántákat fellazított, betrágyázott talajba ültetjük. A jól begyökeresedett palánták ágyása köré bakhátat húzunk. Ami annyi jelent, hogy kapával árkot húzunk a palántaágyás körül. A műveletet főleg laza talaj esetén korai vagy esti órákban végzzük. Ezek az árkok begyűjtik az eső- illetve öntözővizet, tehát vízmegtartó bakháthoz jutunk ezzel a módszerrel. A műveletet kb. kéthetente ajánlott megismételni. 4-5 méteres ágyás vízzel történő feltöltése kb. 8 percet igényel. Öntözéskor a talajt átáztatjuk, így meleg időben is elegendő a naponta egyszeri öntözés.

Kedvező társnövénye: bab, borsó, hagyma, sárgarépa. Jól társítható gyógynövényekkel.

Fűszernövények a kertben

Bazsalikom

Napimádó, egyényári növény. A konyhai ablakpárkányon télen is igen jól érzi magát, nincs vele gond egy szál se. Lássuk, mi mindenre jó a bazsalikom a ház körül!

A bazsalikom igen változatos növény, levelei lehetnek

aprók, de nagyok is, zöldek vagy ibolyás színűek. Az egyetlen biztos ismertetőjegye, ami nem téveszthető össze semmivel, a rendkívül jellegzetes, aromás illata. A húsos szár egyes részei még a leveleknél is több illatanyagot tartalmaznak.

Magról vethető növény, elegendő a kert melegebb pontjain egy centi mélyen a földbe dolgozni magvait, miután az utolsó reggeli fagy veszélye is elmúlt. A lakásban, apró cserépben elő is nevelhetjük, s így tavasszal már egy fejlett palántát ültethetünk ki a szabadba. A nagyobbacska növények dugványozhatók, sőt hajtásaik gyökerezethetők. A növény fejlődése közben néha visszacsípjuk a csúcshajtást, akkor a bazsalikom bozótosan, elágazódásokkal gazdagon fejlődik, s talán még élete is meghosszabbodik kissé.

A cserépbe vetett bazsalikom nagyon hasznos a konyhában, hiszen folyamatosan használhatjuk leveleit fűszerként, friss illata belengi a szobát, s üde levelei mediterrán hangulatot keltenek a konyhaasztal körül. A szobanövényekhez használt tápoldatot a szobában nevelt bazsalikom is meghálálja, és új leveleket növeszt a konyhában felhasználtak helyett.

A zsálya

A zsálya az egyik legrégebbi gyógynövény. Ezt bizonyítja latin neve, hiszen a 'salvia' jelentése gyógyítani. Az ókori görögök és rómaiak a rozmaringgal együtt húsk tartósítására használták, az akkori gyógyászatban főleg izzadásgátlóként alkalmazták. Dél- és Közép-Európában a középkor elejétől termesztették a kertekben fűszer- és gyógynövényként.

Az élő, örökzöld félcserje 80 cm magasra is megnő. Szára fás, szőrös levelei hosszúkásak vagy oválisak, színük szürkészöld. A hajtásvégeken nyíló virágok az ibolyaképtől a világoskékig változhatnak. Erős fűszeres, enyhén keserű aromájú növény. Míg Dél-Európában tömegesen terem, nálunk termesztetni kell. A fiatal növény kezdetben rendkívül lassan fejlődik, magas hőmérsékletet, nedvességet igényel. A több éves bokrok már jól tűrik a szárazságot, de fényigényük továbbra is nagy. A zsálya árnyékban megnyúlik, a levelek elhalványodnak, és illóolaj-tartalma is jelentősen csökken.

-ber-

„Jót s jól”- példaértékű lakossági összefogás

Folytatás a 7. oldalról

Régi Zsolt polgármester elismerően nyilatkozott a faluszépítési akcióban elért eredményekről, köszönetet mondott mindenkinek, aki ezt az ügyet támogatta.

„Büszke vagyok, hogy együttes erővel sikerült felújítanunk a volt iskola épületét, hogy sikerült megvalósítani az óvoda teljes rekonstrukcióját, energetikai korszerűsítését, tetőcseréjét és a falazat szigetelését, festését, az épület vízesedésének speciális kémiai eljárással történő megszüntetését, valamint belső helyiségei komplett felújítását, a nyílászárók cseréjét.” A polgármester megjegyezte: ilyen nagyszabású lakossági összefogásra a római katolikus templom rekonstrukciója óta nem volt példa a faluban. Az óvoda épületén a munkálatok még javában folynak. Az épület külsejét a napokban kezdik szigetelni, ám bent is rendben halad a munka. Előreláthatólag néhány hét múlva, az időjárás függvényében netán előbb is végez a kivitelező a helyrehozattal. Külön örömről számolunk, hogy az akcióba nagyon sok fiatal bekapcsolódott. Hisszük, hogy ezzel a tevékenységgel elültetjük azt a magot, mely, ha kicsirázik, akkor másokra odafigyelő, segítő, gondoskodó, tetterre kész felnőtté válnak gyermekeink. Külön kiemelte a lakossági példaértékű összefogásának erejét.

Nagy Mária

A CSEMADOK NAGYKÜRTÖSI TERÜLETI
VÁLASZTMÁNYA

tisztelettel meghív
minden érdeklődőt a

XXXV. MIKSZÁTH
EMLÉKNAPRA

Program:

Május 25., péntek:

Nagykürtös

15.30 - Mikszáth Kálmán emléktáblájának
megkoszorúzása az evangélikus templom falán

Szklabonya

16.00 - Koszorúzás az emlékháznál

Ipolyszécsényke

17.00 - Kiállításmegnyitó - Pálfi György
Tudománytörténeti Vándorkiállítás
17.30 - a CSNTV tavaszi választmányi ülése

18.30 - Irodalmi Kávész

Vendég: Simoncsics János népművelő, helytörténész
Szegedről, aki Mikszáth Szegeden címmel tart előadást

Mindenkit szeretettel várunk!

A Csemadok Kelenyei Alapszervezetének tagja,

BICSKEY JOLIKA

május 24-én ünnepli 60. születésnapját.
Örülj hát és neved, légy ma nagyon boldog,
e pár sorral kívánunk neked
BOLDOG SZÜLINAPOT!
a kelenyei „Méhecske” menyecskekórus

A nagykürtösi székhelyű Hont-Ipoly Művelődési Központ
keres az amatőr képzőművészet, fotó és film részlegre önál-
lóan dolgozó művelődésszervezőt 2018. szeptember 1-jei
belépéssel. Bővebb információ 047/4831746-os telefonszá-
mon vagy a www.h-ios.sk honlapon.

A Szlovák Nemzeti Múzeum Bábművészeti és
Játékmúzeuma, Kékkő vára és a Csemadok Nagykürtösi
Területi Választmánya tisztelettel

meghívja
az érdeklődőket

a Balassi Emléknapra,

amelyre

2018. május 24-én

16.00-kor kerül sor
a kékkői várban.

Mindenkit szeretettel várunk!

A NEKVINUM polgári társulás,
Ipolynyék Önkormányzata és a helyi vállalkozók
szeretettel meghívják önt és családját az idei
Borverseny - VinFest Vinica 2018 kiértékelésére,
amely 2018. 05. 19-én, szombaton 18:00 órakor
kezdődik a helyi kultúrházban.

A 2018. 4. 27-én megrendezett Borverseny keretében 211 borminta került
benevezésre, és lett értékelve több helyi és országos borásztól.

Program: 18:00 - díjak átadása

Az est folyamán kultúrműsor, amiről a Csemadok Ipolynyéki Alapszerveze-
tének hagyományörző énekespartya és a Karnevál énekesei: Buris Dóra,
Csinger Gabriella, Lenický Erik és Rados Tamás gondoskodik.

Belépő: 5 €, ami tartalmaz 1 kóstoló poharat, borkatalógust és korlátlan
kóstolást

Jöjjön el, és kóstolja meg országunk borait!!!
Mindenkit szeretettel várunk!

A Csemadok

Nagykürtösi Területi Választmánya
tisztelettel meghív
minden érdeklődőt
régiónk magyarságának találkozájára,
amelyre

június 10-én, vasárnap kerül sor

Juniális címmel

Nagycsalomján, a **szabadtéri színpadon**
14.30 órai kezdettel.

Járásunk Csemadok-alapszervezeteinek
kulturális csoportjain kívül
fellépnek magyarországi vendégművészek is.
Mindenkit szeretettel vár a rendezőség!

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának Facebook-profilja: <https://www.facebook.com/csemadokNTV/>
A Csemadok honlapja: www.csemadok-hu.eu; A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet honlapja: csemadok.sk/intezet

**E lapszám megjelenését a Bethlen Gábor Alap és
a Kisebbségi Kulturális Alap - SZK támogatta.**

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

KÜRTÖS Közéleti havilap. Kiadja a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A kiadásért felel Balogh
Gábor, a CSNTV elnöke, telefon: 0907/84 22 67. Főszerkesztő Bodzsár Gyula, telefon: 0905/71 77 76.
Szerkesztők: Hrubík Béla, Balogh Gábor. Műszaki szerkesztő: Kliment Éva. Korrektúra: Németh Ágota.
Levélcím: 991 28 Vinica, Nekyjská 397/27. E-mail: csemadokntv@gmail.com. Telefon: 0907/85 62 96.
Nyilvántartási szám: EV 1419/08. ISSN 1336-3972. IČO 00 419 621. Nyomda: Csemadok OV Velký Krtfš.
Terjeszti: a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. Ára 0,50 EUR. Megjelenik 800 példányszámban.
A szerkesztőség álláspontja nem minden esetben azonos az újságban közöltekkel. A kéziratok szerkesztésének,
esetleges rövidítésének jogát fenntartjuk. A hirdetések tartalmáért és nyelvhelyességéért felelősséget nem vállalunk.